

KLASA: UP/I-344-01/20-03/01

URBROJ: 376-05-1-20-7

Zagreb, 15. svibnja 2020.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13,71/14 i 72/17), u postupku analize tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 15. svibnja 2020. donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da je mjerodavno tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa – nekonkurentne relacije, podložno prethodnoj regulaciji, jer su istodobno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a.
- II. Trgovačko društvo Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, određuje se operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa – nekonkurentne relacije.
- III. Trgovačkom društvu iz točke II. ove odluke određuju se sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva i obveza računovodstvenog razdvajanja.
- IV. Način, uvjeti i rokovi provođenja regulatornih obveza iz točke III. ove odluke propisani su dokumentom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti „*Tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa*“ koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke, a trgovačko društvo iz točke II. ove odluke obvezno je u potpunosti izvršavati sve određene mu regulatorne obveze.
- V. Ukidaju se regulatorne obveze koje su trgovačkom društvu iz točke II. ove odluke određene odlukom o „*Analizi tržišta veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji*“ (KLASA: UP/I-344-01/14-03/11; URBROJ: 376-11-15-16 od 29. srpnja 2015.)
- VI. Utvrđuje se da mjerodavno tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa – konkurentne relacije nije podložno prethodnoj regulaciji jer nisu istodobno zadovoljena sva tri mjerila iz članka 53. stavka 2. ZEK-a.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) pokrenula je, u skladu s člankom 53. stavkom 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) postupak utvrđivanja mjerodavnog tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa, po službenoj dužnosti.

S obzirom na to da predmetno tržište nije definirano Preporukom Europske komisije o mjerodavnim tržištima iz članka 52. stavka 4. ZEK-a, HAKOM je proveo test tri mjerila temeljem članka 53. stavka 2. ZEK-a. Naime, HAKOM može odlukom utvrditi da su i druga mjerodavna tržišta podložna prethodnoj regulaciji ako su na tim tržištima istodobno zadovoljena sljedeća tri mjerila:

1. prisutnost visokih i trajnih zapreka za ulazak na tržište, strukturne, pravne ili regulatorne prirode;
2. struktura tržišta koja ne teži razvoju djelotvornoga tržišnog natjecanja unutar odgovarajućega vremenskog okvira;
3. primjena mjerodavnih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja sama po sebi ne omogućuje na odgovarajući način uklanjanje nedostataka na tržištu.

U slučaju kada su kumulativno zadovoljena sva tri mjerila, HAKOM je sukladno članku 52. stavku 1. ZEK-a u mogućnosti provesti postupak analize kojom se utvrđuje razina tržišnog natjecanja, odnosno utvrđuje se postoje li na navedenom mjerodavnom tržištu operatori sa značajnom tržišnom snagom.

U postupku određivanja mjerodavnog tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa, HAKOM je, sukladno članku 54. stavku 3. ZEK-a, odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta.

Temeljem provedene analize, HAKOM je zaključio da mjerodavno tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata obuhvaća uslugu veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa putem Ethernet, xWDM prijenosne tehnologije i tradicionalne digitalne vodove, u dijelu koji se odnosi na prijenosni segment, bez obzira na prijenosni kapacitet i prijenosni medij. Čvorovi, odnosno krajnje točke vodova koji pripadaju prijenosnim segmentima se nalaze unutar područja RH.

Isto tako, HAKOM je zaključio kako u dimenziju usluga mjerodavnog tržišta ulaze i usluge visokokvalitetnog pristupa koje operatori pružaju za vlastite potrebe kao i usluga najma svjetlovodne niti bez prijenosne opreme.

HAKOM je u ovoj analizi proveo zemljopisnu podjelu (segmentaciju) tržišta na *tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije* i *tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - nekonkurentne relacije*.

Za određivanje vodova prijenosnih segmenata koji pripadaju *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije*, HAKOM je primijenio iste kriterije kao u prošloj analizi tržišta iz 2015., vodeći računa o primjedbama Europske komisije zaprimljene tijekom navedenog postupka. Dakle, uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

1. u naselju postoje čvorovi (najviše razine agregacijske mreže ili jezgrene mreže) barem dva operatora koja nisu HT ili povezano društvo HT-a,

2. za povezivanje čvorova vlastite mreže iz točke 1. operatori su prema tim naseljima uspostavili vlastite vodove ili mogu koristiti vodove operatora koji nije HT ili povezano društvo HT-a,

HAKOM je odredio naselja prema kojima su uspostavljeni vodovi prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa koji pripadaju *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije*. Popis tako određenih naselja nalazi se u Privitku 2 dokumenta „Tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa“ (dalje: Dokument).

Sve ostale relacije između svih drugih naselja koja nisu navedena u Privitku 2 Dokumenta, a u kojima se nalaze (ili bi se mogli u budućnosti nalaziti) čvorovi najviše razine agregacijske mreže i/ili jezgrene mreže tj. na kojima se nalaze vodovi koji pripadaju prijenosnim segmentima usluga visokokvalitetnog pristupa pripadaju *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - nekonkurentne relacije*.

Nakon što je odredio mjerodavno tržište, HAKOM je, proveo test tri mjerila za tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - nekonkurentne relacije te je zaključio da su istodobno zadovoljena sva tri mjerila. Slijedom navedenog, HAKOM je utvrdio kao u točki I. izreke ove odluke.

Nastavno na zaključke testa tri mjerila, HAKOM je na mjerodavnom *tržištu veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova – nekonkurentne relacije* primijenio postupak analize iz članka 52. stavka 1. ZEK-a kojom se utvrđuje razina tržišnog natjecanja, odnosno utvrđuje se postoje li na navedenom mjerodavnom tržištu operatori sa značajnom tržišnom snagom.

Na temelju određenih mjerila iz članka 55. stavka 3. ZEK-a, HAKOM je odredio HT operatorom sa značajnom tržišnom snagom na *tržištu veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji – nekonkurentne relacije*.

Nastavno na navedeno, na temelju prepreka razvoju tržišnog natjecanja koje se mogu pojaviti na mjerodavnom tržištu, HAKOM je HT-u odredio sljedeće regulatorne obveze:

- obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže (članak 61. ZEK-a),
- obveza nediskriminacije (članak 59. ZEK-a),
- obveza transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude (članak 58. ZEK-a),
- obvezu nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva (članak 62. ZEK-a) i
- obvezu računovodstvenog razdvajanja (članak 60. ZEK-a).

HT je obavezan izvršavati sve regulatorne obveze na način, pod uvjetima i u rokovima kako je to propisano u Dokumentu koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke. Slijedom navedenog, HAKOM je odlučio kao u točki IV. izreke ove odluke.

Regulatorne obveze koje su HT-u određene odlukom o analizi tržišta veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (KLASA: UP/I-344-01/14-03/11; URBROJ: 376-11-15-16 od 29. srpnja 2015.) se ukidaju, pa je slijedom toga odlučeno kao u točki V. izreke ove odluke.

Istodobno, HAKOM je, proveo test tri mjerila za *tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa - konkurentne relacije* te je zaključio da nisu istodobno zadovoljena sva tri mjerila. Slijedom navedenog, HAKOM je utvrdio kao u točki VI. izreke ove odluke.

O prijedlogu odluke i pripadajućem Dokumentu HAKOM je proveo javnu raspravu od 11. veljače 2020. do 11. ožujka 2020. tijekom koje su komentare dostavili HT i A1 Hrvatska d.o.o. Izvan roka javne rasprave zaprimljeni su komentari operatora Tele2 d.o.o. te isti nisu uzeti u razmatranje. Odgovori HAKOM-a na komentare operatora zaprimljene u javnoj raspravi sadržani su u Pravitku 5 Dokumenta.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) je 17. ožujka 2020. dostavila HAKOM-u mišljenje koje je isti zatražio sukladno članku 54. stavku 5. ZEK-a u odnosu na prijedlog odluke koji je bio predmetom javne rasprave. U svom mišljenju AZTN je istaknuo da nema primjedbi na zaključke HAKOM-a koji se odnose na određivanje mjerodavnog tržišta i procjenu postojanja značajne tržišne snage operatora.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3. i članaka 52.-56., i 58.-62. ZEK-a odlučio kao u izreci.

Sukladno članku 23. ZEK-a ovaj prijedlog se dostavlja Europskoj komisiji radi provođenja postupka usklađivanja u donošenju odluka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen